

**INFORMACIJOS APIE PAŽEIDIMUS LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOJE IR JAI
PAVALDŽIOSE ĮSTAIGOSE TEIKIMO IR PRANEŠĖJŲ APSAUGOS
ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Informacijos apie pažeidimus Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje ir jai pavaldžiose įstaigose teikimo ir pranešėjų apsaugos įgyvendinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato informacijos apie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje (toliau – ministerija) ir jai pavaldžiose įstaigose galimai rengiamus, daromus ar padarytus pažeidimus teikimo, informacijos apie pažeidimus priėmimo ministerijoje veikiančiu vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu (toliau – vidinis kanalas), jos vertinimo ir sprendimų priėmimo tvarką bei taikomas pranešėjų apsaugos priemones.

2. Apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **Pavaldžios įstaigos** – įstaigos, priklausančios ministerijos valdymo sričiai, kurioms socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu suteikta teisė naudotis vidiniu kanalu.

2.2. **Pavaldžios įstaigos atsakingas darbuotojas** – pavaldžios įstaigos vadovo paskirtas darbuotojas, kuris ministerijos kompetentingo subjekto prašymu nedelsiant, bet ne vėliau kaip per ministerijos kompetentingo subjekto nurodytą terminą, pateikia reikalingą informaciją pranešimui nagrinėti, užtikrindamas pateiktos informacijos konfidencialumą.

2.3. **Pranešėjas** – asmuo, kuris pateikia informaciją apie pažeidimą ministerijoje ar pavaldžioje įstaigoje, su kuria jį sieja ar siejo tarnybos ar darbo santykiai arba sutartiniai santykiai (konsultavimo, rangos, stažuotės, praktikos, savanorystės ir pan.), ir kuri kompetentinga institucija pagal Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymą pripažįsta pranešėju.

2.4. **Pažeidimas** – ministerijoje ar pavaldžioje įstaigoje galbūt rengiama, daroma ar padaryta nusikalstama veika, administracinis nusižengimas, tarnybinis nusižengimas ar darbo pareigų pažeidimas, taip pat šiurkštus privalomų profesinės etikos normų pažeidimas ar kitas grėsmę viešajam interesui keliantis arba jį pažeidžiantis teisės pažeidimas, apie kuriuos pranešėjas sužino iš savo turimų ar turėtų tarnybos, darbo santykių arba sutartinių santykių su šia įstaiga.

2.5. **Kompetentingas subjektas** – ministerijoje paskirtas darbuotojas, asmenų grupė ar padalinys, kuris administruoja vidinį kanalą, nagrinėja juo gautą informaciją apie pažeidimus, užtikrina asmens, pateikusio informaciją apie pažeidimus, konfidencialumą, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus.

2.6. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Pranešėjų apsaugos įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pranešėjų apsaugos reikalavimus.

3. Informacijos apie pažeidimus teikimo pagrindai, aplinkybės, kurioms esant gali būti teikiama informacija apie pažeidimus, nustatyti Pranešėjų apsaugos įstatyme ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 14 d. nutarime Nr. 1133 „Dėl Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo įgyvendinimo“.

4. Ministerijoje gauta informacija apie pažeidimus priimama, registruojama, nagrinėjama ir asmenų, teikiančių informaciją apie pažeidimus, apsaugos priemonės užtikrinamos vadovaujantis Pranešėjų apsaugos įstatymu, kitais teisės aktais ir Aprašu, užtikrinant saugų informacijos apie

pažeidimus teikimo kanalą bei asmens, pateikusio informaciją apie pažeidimus konfidencialumą. Konfidencialią informaciją sudaro asmens, Pranešėjų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka pateikusio informaciją apie pažeidimą, duomenys ir kita jį tiesiogiai ar netiesiogiai identifikuoti leidžianti informacija bei informacija apie pažeidimą.

II SKYRIUS INFORMACIJOS APIE PAŽEIDIMUS TEIKIMAS

5. Asmuo, teikiantis informaciją apie pažeidimą, turi teisę ją pateikti užpildydamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 14 d. nutarimu Nr. 1133 „Dėl Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo įgyvendinimo“ patvirtintą pranešimo apie pažeidimą formą arba apie pažeidimą pranešti laisvos formos pranešimu, kuriame turi būti pateikta Aprašo 7 punkte nurodyta informacija ir nurodyta, kad ši informacija teikiama vadovaujantis Pranešėjų apsaugos įstatymu.

6. Asmuo, teikiantis informaciją apie pažeidimą, padarytą ministerijoje ar pavaldžiose įstaigose, ją gali pateikti vienu iš šių būdų:

6.1. tiesiogiai kompetentingam subjektui;

6.2. atsiųsti informaciją ministerijos elektroninio pašto adresu pranesk@socmin.lt.

7. Asmuo, teikiantis informaciją apie pažeidimą laisvos formos pranešimu, turi nurodyti kas, kada, koku būdu ir kokią pažeidimą galimai padarė, daro ar rengiasi padaryti ir pan., sužinojimo apie pažeidimą datą ir aplinkybes, ar apie šį pažeidimą jau yra pranešta, jei taip, – kam buvo pranešta, ar buvo gautas atsakymas, savo vardą, pavardę, asmens kodą, darbovietę, jeigu su pranešime nurodyta įstaiga sieja tarnybos, darbo ar sutartiniai santykiai, kontaktinius duomenis ryšiui palaikyti, jei įmanoma pateikia bet kokius turimus dokumentus, duomenis ar informaciją, atskleidžiančią galimo pažeidimo požymius. Asmeniui, teikiančiam informaciją apie pažeidimą, taip pat rekomenduojama nurodyti informaciją apie galimus tokio asmens motyvus darant pažeidimą, jei jie yra žinomi, pateikti duomenis apie pažeidimo liudytojus, jei jie yra žinomi, kaip ir kada su juo geriausia susisiekti.

III SKYRIUS INFORMACIJOS APIE PAŽEIDIMUS PRIĖMIMAS IR REGISTRAVIMAS

8. Informaciją apie pažeidimą priima ir ministerijos dokumentų valdymo sistemoje „Avilys“ nedelsiant, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną, užregistruoja kompetentingas subjektas.

Informaciją apie pažeidimus dokumentų valdymo sistemoje „Avilys“ atskirame registre tvarko tik kompetentingas subjektas, kuriam suteikiamos visos reikiamos teisės šios informacijos visapusiškam valdymui.

9. Informacija apie pažeidimą, gauta ministerijoje kitu elektroninio pašto adresu, nei nurodyta Aprašo 6.2 papunktyje, ar kitu būdu neregistruojama ir, laikantis konfidencialumo, nedelsiant persiunčiama Aprašo 6.2 papunktyje nurodytu elektroninio pašto adresu. Šiame punkte nustatyta tvarka gauta ir (ar) persiūsta elektroniniu paštu informacija apie pažeidimą turi būti informacijos gavėjo ištrinta nedelsiant.

10. Kompetentingas subjektas užtikrina, kad gauta informacija apie asmenį, teikiančią informaciją apie pažeidimą, pranešėją bei pažeidimą ir su tuo susiję duomenys būtų laikomi saugiai ir su jais galėtų susipažinti tik tokia teisė turintys informaciją apie pažeidimą nagrinėjantys asmenys.

11. Kompetentingas subjektas, gavęs informaciją apie pažeidimą, ją pateikusiam asmeniui pageidaujant nedelsdamas raštu informuoja šį asmenį apie informacijos gavimo faktą.

12. Ministerijos valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, pavaldžios įstaigos atsakingas darbuotojas, ar paslaugas teikiančios įmonės darbuotojai, kurie pagal atliekamas funkcijas turi prieigą prie asmens, teikiančio informaciją apie pažeidimą, pateiktų duomenų arba gali sužinoti ją pateikusio asmens duomenis, yra supažindinami su atsakomybe už Pranešėjų apsaugos įstatyme ir (ar) kituose teisės aktuose nustatytų pranešėjų apsaugos reikalavimų pažeidimą, privalo pasirašyti konfidencialumo pasižadėjimą (Aprašo priedas) ir įsipareigoti neatskleisti tokios informacijos ar duomenų trečiosioms šalims.

13. Ministerijos valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, kuriems pagal pareigas tapo žinomi asmens, pateikusių informaciją apie pažeidimą, asmens duomenys arba tokios informacijos turinys, privalo užtikrinti minėtos informacijos ir asmens duomenų konfidencialumą tiek darbo metu, tiek po jo.

IV SKYRIUS

INFORMACIJOS APIE PAŽEIDIMUS VERTINIMAS, SPRENDIMŲ PRIĖMIMAS

14. Kompetentingas subjektas, vidiniu kanalu gavęs informaciją apie pažeidimą, nedelsdamas imasi ją vertinti.

15. Kompetentingas subjektas, siekdamas įvertinti, ar informacija apie pažeidimą atitinka Pranešėjų apsaugos įstatymo nuostatas, gali pateikti paklausimą (prašymą) bet kuriam ministerijos valstybės tarnautojui ar darbuotojui, dirbančiam pagal darbo sutartį, arba pavaldžios įstaigos atsakingam darbuotojui, kuris privalo nedelsiant, bet ne vėliau kaip per kompetentingo subjekto nurodytą terminą, pateikti reikalingą informaciją pranešimui nagrinėti.

16. Kompetentingas subjektas, tirdamas vidiniu kanalu gautą informaciją apie pažeidimą, gauna reikalingą informaciją ir duomenis iš jam nepavaldžių įstaigos darbuotojų, padalinių ir priima su tyrimo atlikimu susijusius sprendimus, kurie yra privalomi visiems įstaigos darbuotojams ir padaliniams.

17. Dėl vidiniu kanalu pateiktos informacijos apie pažeidimą kompetentingas subjektas priima vieną iš šių sprendimų:

17.1. nagrinėti pateiktą informaciją apie pažeidimą;

17.2. jei gauta informacija apie pažeidimą leidžia pagrįstai manyti, kad yra rengiama, daroma ar padaryta nusikalstama veika, administracinis nusižengimas arba kitas pažeidimas, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per dvi darbo dienas nuo šios informacijos gavimo dienos, persiųsti gautą informaciją apie pažeidimą institucijai, įgaliotai tirti tokią informaciją, be asmens, pateikusių informaciją apie pažeidimą, sutikimo ir apie tai pranešti šiam asmeniui;

17.3. nutraukti gautos informacijos apie pažeidimą nagrinėjimo procedūrą, jeigu:

17.3.1. įvertinus nustatoma, kad pateikta informacija apie pažeidimą neatitinka Pranešėjų apsaugos įstatymo nuostatų. Tokia informacija perduodama nagrinėti pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymą, nurodant, kad turi būti užtikrinamas asmens, teikiančio informaciją apie pažeidimą, konfidencialumas pagal Pranešėjų apsaugos įstatymo reikalavimus;

17.3.2. informacija apie pažeidimą grindžiama akivaizdžiai tikrovės neatitinkančia informacija;

17.3.3. pateikta informacija apie pažeidimą jau yra išnagrinėta arba nagrinėjama.

18. Kompetentingas subjektas ne vėliau kaip per penkias darbo dienas nuo informacijos apie pažeidimą gavimo raštu informuoja asmenį, pateikusį informaciją apie pažeidimą, apie priimtą sprendimą dėl informacijos nagrinėjimo. Sprendimas nenagrinėti informacijos apie pažeidimą turi būti motyvuotas.

19. Kompetentingas subjektas, baigęs nagrinėti informaciją apie pažeidimą, nedelsdamas raštu informuoja asmenį, pateikusį informaciją apie pažeidimą, apie priimtą sprendimą, nagrinėjimo rezultatus ir veiksmus, kurių buvo imtasi ar planuojama imtis, taip pat nurodo priimto sprendimo apskundimo tvarką. Ši informacija teikiama tik tokia apimtimi, kiek tai neprieštarauja kitiems teisės aktams, reglamentuojantiems duomenų ir informacijos apsaugą.

20. Nustatęs pažeidimo faktą, kompetentingas subjektas informuoja asmenį, pateikusį informaciją apie pažeidimą, apie atsakomybę, taikytą pažeidimą padariusiems asmenims.

21. Jei asmuo, pateikęs informaciją apie pažeidimą, negavo atsakymo arba ministerijoje nebuvo imtasi veiksmų reaguojant į pateiktą informaciją, jis, vadovaudamasis Pranešėjų apsaugos įstatymo 4 straipsnio 3 dalies 4 punktu, turi teisę tiesiogiai kreiptis į kompetentingą instituciją – Lietuvos Respublikos prokuratūrą ir jai pateikti pranešimą apie pažeidimą.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Informacijos ir asmens duomenų konfidencialumas užtikrinamas nepaisant gautos informacijos apie pažeidimą nagrinėjimo rezultatų.

23. Dokumentai, susiję su Aprašo nuostatų įgyvendinimu, saugomi vadovaujantis socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamu dokumentacijos planu.

24. Kompetentingas subjektas teikia konsultacijas socialinės apsaugos ir darbo ministrui priskirtų valdymo sričių institucijoms Pranešėjų apsaugos įstatymo įgyvendinimo klausimais, padeda užtikrinti vidinių kanalų jose įdiegimą ir veikimą.

25. Kompetentingas subjektas kartą per metus apibendrina informacijos apie pažeidimus gavimo, tyrimo ir nagrinėjimo duomenis ir ministerijos interneto svetainėje skelbia statistinius duomenis apie atvejų, kai buvo pateikta informacija apie pažeidimus, skaičių, jų vertinimo rezultatus, apibendrintą informaciją apie pažeidimus, kurie buvo atskleisti remiantis asmenų pateikta informacija pagal Aprašą.

Informacijos apie pažeidimus
Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijoje ir jai pavaldžiose įstaigose
teikimo ir pranešėjų apsaugos įgyvendinimo
tvarkos aprašo
priedas

(Konfidencialumo pasižadėjimo forma)

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija

(asmens vardas ir pavardė, pareigos)

KONFIDENCIALUMO PASIŽADĖJIMAS

20__ m. _____ d.

Vilnius

1. Aš suprantu, kad, vykdydamas savo pareigas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje (jai pavaldžioje įstaigoje), turėsiu prieigą prie informacijos apie asmenis, kuriems vadovaujantis Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo nuostatomis taikomas reikalavimas užtikrinti konfidencialumą. Ši informacija Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais gali būti atskleista ar perduota tik įgaliotiems asmenims ar institucijoms.

2. Aš žinau, kad konfidencialią informaciją sudaro asmens, Pranešėjų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka pateikusių informaciją apie pažeidimą, duomenys ir kita ji tiesiogiai ar netiesiogiai identifikuoti leidžianti informacija bei informacija apie pažeidimą.

3. Aš pasižadu užtikrinti konfidencialumą ir neatskleisti, neperduoti informacijos, kuriai pagal Pranešėjų apsaugos įstatymą taikomas reikalavimas užtikrinti konfidencialumą, nė vienam asmeniui, kuris nėra įgaliotas naudotis šia informacija, tiek įstaigos viduje, tiek už jos ribų. Taip pat pasižadu pranešti savo tiesioginiam vadovui apie bet kokią pastebėtą ar sužinotą situaciją, kuri gali kelti grėsmę tokios informacijos saugumui ir konfidencialumui užtikrinti.

4. Aš žinau, kad šis konfidencialumo pasižadėjimas galios visą mano darbo laiką šioje įstaigoje, taip pat man perėjus dirbti į kitas pareigas arba pasibaigus tarnybos, darbo ar sutartiniams santykiams.

5. Aš esu susipažinęs su Pranešėjų apsaugos įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytais pranešėjų apsaugos reikalavimais.

6. Aš esu įspėtas, kad, pažeidus šį konfidencialumo pasižadėjimą, man gali būti taikoma atsakomybė už Pranešėjų apsaugos įstatyme ir (ar) kituose teisės aktuose nustatytų pranešėjų apsaugos reikalavimų pažeidimą.

(parašas)

(vardas ir pavardė)